

Пояснювальна записка
до навчальних планів (додатки 1-17) Тернопільського ліцею №21-
спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети
на 2022-2023 навчальний рік

Тривалість та структура 2022-2023 навчального року визначається навчальним закладом відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», враховуючи вимоги статті 10 розділу III Закону України «Про повну загальну середню освіту» і затверджується педагогічною радою. Освітній процес у 2022 – 2023 розпочинається 01 вересня 2022 року святом – День знань і закінчується проведенням навчальної практики, річного оцінювання та державної підсумкової атестації навчальних досягнень учнів не пізніше 30 червня 2023 року.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Педагогічною радою визначено тривалість навчального тижня (п'ятиденний) та двозмінне навчання з 1 вересня 2022 року. Форма організації освітнього процесу може змінюватись впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації в місті.

Враховуючи вмістимість найпростішого шкільного укриття, з 1 вересня 2022 року учні 1-4 класів навчатимуться в першу зміну в очному режимі, учні 5-11 класів – у другу зміну за змішаною формою з використанням технологій дистанційного навчання (див. розклад дзвінків 2). В разі переведення всіх класів на навчання з використанням технологій дистанційного навчання, освітній процес здійснюватиметься в першу зміну (див. розклад дзвінків 1). Факультативні та мистецькі заняття проводитимуться в другу зміну.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру трьох рівнів освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Загальний обсяг навчального навантаження складає:

- для учнів 1-х класів - 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів – 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-х класів – 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 4-х класів – 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 5-х класів – 980 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-9-х класів Тернопільського ліцею № 21 – спеціалізованої мистецької школи ім. І. Герети 4795 годин/навчальний рік: для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік;
- для учнів 10-11-х класів Тернопільського ліцею № 21 – спеціалізованої мистецької школи ім. І. Герети 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Навчання учнів 1-4-х класів побудовано за Типовою освітньою програмою для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272, Типовою освітньою програмою для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273. Міністерством було затверджено типові освітні та навчальні програми для 1 – 2 та 3 – 4 класів закладів загальної середньої освіти, у яких оновлено зміст у частині питань цивільного захисту, поводження з вибухонебезпечними предметами, у зв'язку з масовим вторгненням збройних сил російської федерації в Україну (наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22). Відповідно до вище названих документів здійснюється часткова інтеграція різних освітніх галузей. У процесі інтеграції кількість навчальних годин, передбачених на вивчення

кожної освітньої галузі, перерозподіляється таким чином, що їх сумарне значення не зменшується.

Мовно-літературна освітня галузь у навчальному плані реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Іноземна мова (англійська)». Математична освітня галузь реалізується предметом «Математика». Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізуються інтегрованим предметом «Я досліджую світ». Фізкультурна освітня галузь реалізується через предмети «Фізична культура», «Хореографія». Мистецька освітня галузь реалізується через предмети художньо-естетичного циклу: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво».

Варіативна складова навчального плану для учнів 1-2-х класів використовується для проведення уроків основи театального мистецтва – 1 год.; для учнів 3-х класів використовується для проведення уроків основи християнської етики – 1 год.; для учнів 4 класів використовується на проведення індивідуальних консультацій та групових занять – 1 год.

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й

ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Навчання учнів 5-х класів відбувається за навчальними планами, складеними відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 №235. Розподіл навчальних годин здійснено за освітніми галузями. Так, мовно-літературна галузь реалізується через вивчення окремих предметів: «Українська мова», «Українська література», «Англійська мова», «Зарубіжна література» (10.5 год.); математична галузь – «Математика» (5 год.); природнича – інтегрований курс «Пізнаємо природу» (2 год.); соціальна і здоров'язбережувальна – інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» (1 год.) та «Етика» (0.5 год.); громадянська та історична – інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство» (1 год.); інформативна і технологічна – через окремі предмети «Інформатика» (1 год.) і «Технології» (2 год.); мистецька в 5-А і 5-Б класах – «Образотворче мистецтво» (1 год.) і «Музичне

мистецтво» (1 год.); фізична культура в 5-А і 5-Б класах – через предмет «Фізична культура» (3 год.).

Додаткові години для вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором у 5-А і 5-Б класах розподілені таким чином:

«Художня культура» (курс за вибором) – 0.5 год.;

факультативи:

польська мова – 1 год.,

пімецька мова – 1 год.

У 5-В і 5-Г класах освітня галузь фізична культура реалізується через предмети «Фізична культура» (2 год.) і «Хореографія» (1 год.). Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення групових занять розподілені таким чином:

5-В клас: «Класичний танець» – 1 год.;

«Сольфеджіо» – 1 год.;

«Німецька мова» – 1 год.

5-Г клас: «Композиція» – 2 год.;

«Польська мова» – 1 год.

Навчання учнів 7-А, 7-Б, 8-Б, 9-А, 9-Б класів відбувається за варіантом навчальних планів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, таблиця 10).

Навчання учнів 6-А, 6-Б, 8-А відбувається за варіантом навчальних планів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, таблиця 1).

Навчання учнів 6-В, 6-Г, 7-В, 8-В, 9-В класів відбувається за варіантом навчальних планів спеціалізованих шкіл з українською мовою навчання і поглибленим вивченням предметів музичного циклу, художнього циклу (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, таблиці 6, 7).

Варіативна складова навчального плану для 6-9 класів використовується на запровадження:

- курсу за вибором «Художня культура» у 6-8-х, 9-В класах по 0,5 год.;
- курсу за вибором «Основи християнської етики» у 6-х, 7-А, 7-Б класах по 1 год., у 7-В класі – 0.5 год.;
- факультативів:
 - польська мова у 6-х, 7-х, 8-х, 9-х класах – по 1 год.;
 - німецька мова у 6-Б класі;
 - початкова військова підготовка у 9-х класах по 0,5 год.;
- поділу на групи (хлопці та дівчата) з трудового навчання у 6-Г класі – 1 год., у 8-А, 8-Б – по 1 год.

Для учнів 6-9-х класів (крім учнів 8-А класу) додано по 1 год. з варіативної складової для вивчення англійської мови.

Навчання учнів 10-х та 11-х класів (філологічного профілю) відбувається за навчальними планами для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, який містить такі базові предмети: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія» (11-ті класи), «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408, таблиця 2, 3).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: у 10-х класах - «Інформатика» (2 год.) та «Технології» (1 год.), у 11-х класах - «Інформатика» (1 год.) та «Технології» (2 год.).

У 10-х класах суспільно-гуманітарного профілю з варіативної складової на вивчення української мови додано 2 год., української літератури – 1 год., англійської мови – 1 год., історії України – 1 год. Кількість годин на вивчення фізики у 10-х класах зменшено на 1 год., яку додано на вивчення математики у цих класах.

В 11-х класах з варіативної складової додано на вивчення української мови додано 2 год., української літератури – 1 год., англійської мови – 1 год., історії України – 1 год. Кількість годин на вивчення фізики в 11-х класах зменшено на 1 год., яку додано на вивчення математики у цих класах.

Також варіативна складова навчального плану для 10-11-х класів використовується на збільшення годин на вивчення предмету Захист України по 0,5 год. та на запровадження:

- курсу за вибором «Основи сім'ї» для учнів 10-11-х класів по 1 год.;
- факультативів:

10-ті класи:

польська мова по 1 год.;

11-ті класи:

польська мова по 1 год.

При вивченні художньо-естетичних предметів відбувається поділ на групи 6-9-х класів з метою забезпечення організації навчання учнів одного класу на різних відділах. Для художнього, хореографічного та музичного відділів сформовано цикл художньо-естетичних предметів, години між якими розподілено згідно з таблицями 6,7 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженого наказом МОН України від 20.04.2018 №405.

У 6-В класі сформовано 2 відділи: музичний та хореографічний. Окремі учні цього класу, які бажають навчатись на художньому відділі, відвідують заняття разом з учнями 6-Г класу, що враховано при складанні розкладу уроків.

На художньому відділі у 7-В, 8-В класах передбачено по 1 додатковій годині на вивчення предмету «Малюнок», які додані з варіативної складової.

У 6-9-х класах профільний предмет «Музичний інструмент» викладається для кожного учня індивідуально відповідно до Типової освітньої програми (в редакції наказу МОН України від 13.09.2021 р. №983).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-х класів

є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Адаптаційний період для 5 класу, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання, триває 1 місяць. З 1 жовтня у 5 класі здійснюється поточне та тематичне оцінювання.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти відповідно до затвердженої освітньої програми.

Основною ланкою в системі контролю є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми поєднуються із фронтальною роботою класу, враховуючи мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення

семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я. Оцінювання результатів навчання учнів 6-11-х

класів здійснюється за 12 - бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень з кожного предмета окремо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Вивчення профільних предметів відбувається за груповою та індивідуальною формами.